

කැදර මන්දාකිනි

තරු සිය දහස් ගණනක් එක්වීමෙන් මන්දාකිනි නිර්මාණය වීම සිදුවේ. නමුත් ඔබ දන්නවාද ඒවා කුඩා මන්දාකිනි ගිල දමා තව තවත් විශාල වනබව?

තාරකා විද්‍යාඥයන් එසේ සිදු වේ යැයි විශ්වාස කලත් එය ඔප්පු කර ගැනීම තරමක් අපහසු වුණා. කුඩා මන්දාකිණියක් ගිල ගත් පසු එවැනිනක් තිබුණාද යන්න ගැන කිසිදු සාක්ෂියක් ඉතිරි වන්නේ නැහැ. එය හරියට පොකුණකට වීසි කල වතුර බාල්දියක් වගේ කවලමේ වලො යනවා.

ඒ ආකාරයටම කුඩා මන්දාකිනියේ තරු සහ විශාල මන්දාකිනියේ තරු ඒවා මුලින් අයිති වී තිබුණේ මොන මන්දාකිනියටදැයි කිව නොහැකි ලෙස මිශ්‍ර වී යනවා.

මෙසේ ගිල දැමූ මන්දාකිනි සොයා ගැනීමට තාරකා විද්‍යාඥයන් අලුත් ක්‍රමයක් සොයාගෙන තිබෙනවා. ඒ අනුව ඔවුන් අන්තරීක්ෂ වායු හා දූවිලි වලාකුළු හවෙත් ග්‍රහ නිහාරිකා පිළිබඳ සොයා බලනවා. තාරකා තරම් සුලභව ග්‍රහ නිහාරිකා දකින්නට නොලැබෙන අතර ඒවා හඳුනා ගැනීම තරුවක් හඳුනා ගන්නවාට වඩා පහසුයි.

ආයතේ පොකුණකට වීසි කල වතුර බාල්දියක් ගැන හිතන්න. නමුත් මේ පාර වීසි කරන්නේ මඩ වතුර. වතුර මිශ්‍ර වුනත් කලවමේ වේගයෙන් යන මඩ අංශු ජල තරංග තුලින් අපිට බලාගන්න පුළුවන්.

ග්‍රහ නිහාරිකා හරියට මඩ අංශු වගේ ක්‍රියාත්මක වලො විශාල මන්දාකිනි ඇතුලට කලවමේ වලො ගියා කුඩා මන්දාකිනි අපට දැක ගැනීමට සලස්වනවා.

මසෙයර් 87 යනුවෙන් හඳුන්වන සුපිරි යෝධ මන්දාකිනියේ ග්‍රහ නිහාරිකා 300 විතර මෙම ක්‍රමය මගින් අධ්‍යයනය කරපු තාරකා විද්‍යාඥයන් එහි අඳුරු රහසක් අනාවරණය කරගෙන. අවුරුදු බිලියනක විතර කාලයක් තුල එය සර්වලාකාර මන්දාකිනියක් සම්පූර්ණයෙන්ම ගිල දමලා!

COOL FACT

මසෙයර් 87 මන්දාකිනියේ ග්‍රහ නිහාරිකාවක් සවේම සිතුවු ග්‍රහයා මත දැල්වෙන වොට් 60 ක බල්බයක් පාවිච්චි මත සිට නිරීක්ෂණය කිරීමට සමාන වනවා.

More information about EU-UNAWAVE Space Scoop: www.unawe.org/kids/